

Казка Аркадій Васильович

Біографія

Аркадій КАЗКА

Казка Аркадій Васильович народився 23 вересня 1890 року в місті Седнів на Чернігівщині в родині шевця. Батько поета за походженням козак, любив спів та музику, керував церковним хором. Цю пристрасть до пісні перейняв і син.

Закінчив Чернігівське реальне училище. Під час навчання заприятелював з Павлом Тичиною, з яким мешкав в інтернаті при монастирі, разом співали в хорі, відвідували славнозвісні "суботи" Михайла Коцюбинського.

Навчався Аркадій Казка в Київському комерційному інституті, але не закінчив його через нестатки. Повернувся до Чернігова, працював креслярем у земській управі. Згодом учителював у селах Київщини та Дніпропетровщини, в Одесі, викладав співи та українську мову.

Ще до Жовтневої революції Казка перекладав із західноєвропейських та російської літератур. У радянський час власні вірші і поеми друкував у журналах "Літературно — науковий вісник", "Нова громада", "Плуг".

На початку 20-х років підготував рукописну збірку поезій "Lamentabile" ("Сумливе"), яку подарував Григорієві Верьовці. З листа до Тичини від 11 лютого 1925 року видно, що Казка готував до видання збірку "Розірване намисто", а в листі до свого учня Василя Мисика писав про підготовку збірки "Васильки".

Та цим творчим планам не судилося здійснитися: вночі 10 вересня 1929 року Казку було заарештовано у справі так званої СВУ й відправлено до Одеської в'язниці. Не відаючи за собою вини, у відчаї Аркадій Казка 23 листопада того ж року наклав на себе руки.

Матеріалів слідства в архівах не виявлено.

Видати збірку свого друга мріяв Павло Тичина ще на початку 60-х років, хоча ім'я Казки, як і всіх репресованих у справі СВУ, було під забороною. Лише 1965 року у збірнику "День поезії" Василь Мисик опублікував добірку віршів незабутнього свого вчителя.

1989 року у видавництві "Радянський письменник" побачила світ книжка Аркадія Казки "Васильки" (упорядкування і вступна стаття С. Тельнюка). Там подано оригінальні вірші, поеми, листи до Павла Тичини та Лідії Папарук, переклади з І. Буніна, В. Маяковського, В. Мюллера, Г. Стефані.

Архів Казки втрачено під час Великої Вітчизняної війни.

Тичина, який називав Казку "дивовижно совісним і щирим поетом", засвідчив, що дружба з цією людиною дала йому безмірно багато. У зв'язку з трагічною смертю А. Казки у в'язничній камері він писав до Дружини Лідії Петрівни: "Так не повелося йому в житті (...) і таланту не розвинув. І світу білого не випив".

Ця сумна сентенція звучить болісно й символічно, адже "світу білого не випив"

кожен, кого вшановуємо в цьому мартиролозі.

Іван Ільєнко

ЛУ 34 (4443) 22.08.1991